

NAUJIENLAIŠKIS

Nr. 16

2010-01-22

2010 METAIS LKI RENGIAMŲ VLKK REMIAMŲ PROJEKTŲ

NAUJŲ SVETIMŽODŽIŲ DUOMENŲ BAZĖ

Naujųjų svetimžodžių duomenų bazė (SDB) yra tęstinis 2007–2010 m. VLKK finansuojamas projektas (programa Valstybinės kalbos norminimas, vartojimas, ugdymas ir sklaida 2006–2015 m.). Projekto vadovė doc. dr. LORETA VAICEKAUSKIENĖ.

Bazėje kaupiami duomenys apie rašytinę svetimžodžių vartoseną 1998–2008 metais; svetimžodžiai aprašomi pagal keletą įvairių požymių (vartosenos sritį, dažnumą, morfologinės integracijos laipsnį, darybinius variantus, giminiškus skolinius, ortografinę integraciją ir kt.).

Šiuo metu SDB sukaupta ir aprašyta per 1200 naujųjų svetimžodžių ir naujų tarptautinių žodžių reikšmių ir apie 4300 jų vartosenos pavyzdžių iš visuomeninės politinės, specializuotos, kultūrinės, jaunimo periodinės spaudos, interneto, neperiodinės spaudos, viešosios informacijos šaltinių ir valstybės bei ES dokumentų. Be vertės sistemingsiems moksliniams tyrimams, SDB yra duomenų šaltinis VLKK norminamosios rekomendacijoms.

LIETUVIŲ KALBOS TARMĖS MOKYKLAI

Pagal šį projektą parengtų ar rengiamų knygelių su kompaktinėmis plokštelėmis pagrindinis adresatas yra mokyklos, tačiau jos turėtų būti įdomios ir plačiajai visuomenei. Kiekviena knygelė skiriama vienai kuriai tarmei. Ją sudaro trumpas svarbiausių ypatybių aprašas, šnektų tekstai, iliustracijos, transkripcijos ženklų paaiškinimai, metodinės rekomendacijos ir užduotys bei kt.

Šiuo metu išleisti „Vakarų aukštaičiai kauniškiai ir Klaipėdos krašto aukštaičiai“, „Vakarų aukštaičiai šiauliškiai“ ir „Vakarų žemaičiai“, leidžiami ar baigiami rengti „Rytų aukštaičiai uteniškiai“, „Rytų aukštaičiai vilniškiai“, „Rytų aukštaičiai kupiškėnai“, „Rytų aukštaičiai panevėžiškiai“, „Rytų aukštaičiai anykštėnai“, „Šiaurės žemaičiai telšiškiai“. Projekto vadovė dr. ASTA LESKAUSKAITĖ.

SKAITMENINĖ TARIŲ FONOTEKA

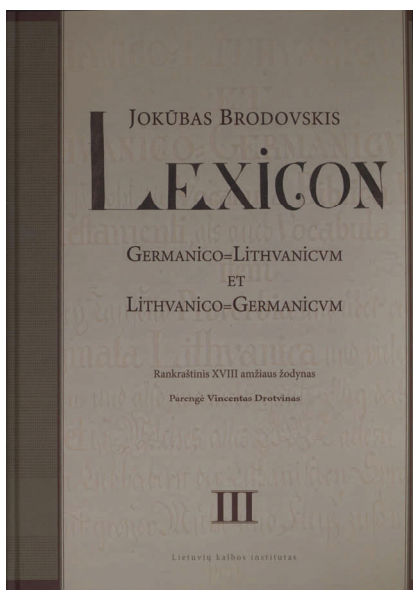
Lietuvių kalbos instituto Tarmių archyvas tęsia tarmių įrašų skaitmeninimą, pradėtą 2002 metais. Siekiama suskaitmeninti kuo daugiau senųjų, neskaitmeninėse laikmenose esančių garso įrašų ir aprašyti juos informacinėje duomenų bazėje <http://tarmes.mch.mii.lt>. Tikimasi sukurti patogią moksliniams tyrimams skaitmeninę visų Lietuvos tarmių fonoteką. Šiuo metu suskaitmeninta apie 3000 valandų garso įrašų. Projekto vadovė dr. VIOLETA MEILIŪNAITĖ.

PIETINIŲ PIETŲ AUKŠTAIČIŲ ŠNEKTŲ ŽODYNAS

Žodynas rengiamas remiantis 1964–2003 m. ir 2005–2007 m. ekspedicijose surinkta medžiaga iš pietinių pietų aukštaičių šnektų (Kabelių, Musteikos, Marcinkonių, Puvočių, Kaniavos, Zervynų, Šklėrių ir kt.). Projekto vadovė dr. ASTA LESKAUSKAITĖ.

NAUJAUSI LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTO LEIDINIAI

Lexicon Germanico-Lithvanicvm et Lithvanico-Germanicvm reikšmingiausias XVIII amžiaus Mažosios Lietuvos leksikografijos darbas. Išleistas trečiasis žodyno tomas. Jokūbas Brodovskis per 30 metų sukauptė bene didžiausią XVIII amžiaus lietuvininkų rašomosios kalbos, gyvosios leksikos ir smulkiosios tautosakos tezaurą. Knygos rengimą rėmė Valstybinė lietuvių kalbos komisija, leidybą – Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcija, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos mokslo taryba.

Jokūbas Brodovskis. *Lexicon Germanico-Lithvanicvm et Lithvanico-Germanicvm*. Rankraštinis XVIII amžiaus žodynas. III tomas. Leidinį parengė prof. dr. VINCENTAS DROTVINAS